

Wychodzi w każdy Poniedziałek
podczas pory kąpielowej.

PRZEDPŁATA

na cały sezon kąpielowy
wynosi:

w Krynicy 2 złr. 50 ct.

z przesyłką poczt. 3 " — "

za granicą 3 " 25 "

Numer pojedynczy w Krynicy
kosztuje 15 ct.

W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych 16 ct.

KRYNICA

PISMO

poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk.

Przedpłatę frankowaną
przyjmuje Administracja pisma
„Krynica“ w Krynicy, tudzież
wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król Polskiem
i Rosyi, przyjmują przedpłatę
wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje, za opłatą od
miejsc wiersza drobnym drukiem
(petit) po 8 centów, Administracja
„Krynicy“, tudzież w Krakowie
Drukarnia Związkowa ul. ś. Jana Nr. 13.

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,

lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Biurowisko Redakcyi i Administracyi

w kancelaryi c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

KALENDARZ:

Czerwiec. 18 Poniedziałek. Marka i Marcelina mm. 19 Wtorek. Gerwazego i Protazego mm. 20 Środa. Reginy panny. 21 Czwartek. Alojzego Gonzagi wvz. 22 Piątek. Paulina b. i Konsoreyi. 23 Sobota. Agrypiny i Wandy pp. 24 Niedziela 6 po Św. Narodz. ś. Jana. — Wschód słońca: 18/6 3.31. 24/6 3.33. — Zachód słońca: 18/6 7.49. 24/6 7.51.

SPRAWOZDANIE

C. K. ZAKŁADU ZDROJOWEGO W KRYNICY

za sezon roku 1893.

(Ciąg dalszy).

II. Kąpieli borowinowych dla dorosłych wydanych r. 1893:

I. klasy 2204 (o 304 więcej niż w r. 1892);

II. klasy 9625 (o 2139 więcej niż w r. 1892);

bezpłatnych dla lekarzy i ich żon 349 (w r. 1892 579);

„ dla ubogich 445 w r. 1892 421)

„ dla urzędników zakładu zdroj. 380 (w roku 1892 219);

za połowę ceny wydano 451;

dla dzieci wydano 47.

Ogółem wydano kąpieli borowinowych 13.501; ponieważ zaś w r. 1892 11.115, zatem w r. 1893 więcej o 2386 kąpieli. Dochód ogólny za kąpiele borowinowe w r. 1893 wynosił 15.682 złr. 86 ct, tj. o 3.061 złr. 90 ct. więcej niż w r. 1892.

Kąpieli gazowych wydano w r. 1893 43, t. j. o 6 więcej niż w r. 1892. Kąpieli nasiadowych wydano w r. 1893 212, okładów borowinowych i kąpieli częściowych borowinowych 231, kąpieli ze zwykłej wody słodkiej 192.

Ogólny dochód za wszystkie rodzaje kąpieli wynosił w r. 1893 39.002 złr. 21 ct., w r. 1892 zaś 32.959 złr. 65 ct., zatem w r. 1893 o 6.042 złr. 56 ct. więcej niż w r. 1892.

W Zakładzie hydropatycznym wydano płatnych procedur 28.006 (w r. 1892 25.561). Procedur za połowę ceny wydano 868; bezpłatnie: a) dla lekarzy i ich żon 860, b) dla ubogich 860. Ogółem wydano w Zakładzie hydropatycznym 31.625 procedur; w r. 1892 zaś 27.089, zatem w r. 1893 wydano o 4536 procedur więcej.

Dochód ogólny osiągnięty za wszelkiego rodzaju kąpiele i procedury hydropatyczne wynosił w 1893 roku 48.032 złr. 59 ct., co w porównaniu z takimże dochodem r. 1892 wynoszącym 40.951 złr. 96 ct. wykazuje, że dochód za kąpiele w r. 1893 był o 7.080 wyższym niż w r. 1892.

Wód mineralnych krynickich rozesłano w r. 1893 ogółem 18.915 flaszek; z czego 930 butelek bezpłatnie. Za granicę wysłano 7.690 butelek, w Austro-Węgrzech 11.225. Eksport wód mineralnych w porównaniu z r. 1892 zmniejszył się o 1250 butelek. Dochód brutto otrzymany z rozsprzedaży wód mineralnych wynosił w 1893 r. 3.320 złr. 20 ct.

Dochód ogólny Zakładu zdrojowego w r. 1893 wynosił 67.568 złr. 56 ct. Ponieważ dochód ten w roku 1892 wynosił 61.611 złr. 77½ ct., zatem r. 1893 był dochód ogólny (brutto) większym o 5.796 złr. 94½ ct.

Rozchód ogólny w r. 1893 wynosił 35.538 złr. 99½ ct.

Zestawienie przychodu i rozchodu funduszu taks kuracyjnych, administrowanych przez c. k. komisję zdrojową za czas od 1 października 1892 r. do 30 września 1893 r.

I. Dochód: Złr. ct.

1. Pozostałość kasowa w dniu 1 października 1892 r.	6.961	51½
2. Dochód z taks kuracyjnych za sezon 1893 r.	12.010	50
3. Odsetki od kapitałów wyjętych z kasy Oszczędności	53	68
4. Dochód z teatru (za przedstawienie prywatnych osób)	25	—
5. Dochód za wypożyczanie kręgielni	30	—
6. Dochód z wypożyczawionych straganów	50	40
7. Za najem wózków dla chorych	2	65
8. Za najem stołków	2	04
9. Dochód z wagi dla chorych	30	—
10. Dochód z opłat w czytelnicy gazet	109	90
11. Za sprzedane kartki meldunkowe	4	60

Do przeniesienia . . . 19.280 28½

	złr.	ct.
Z przeniesienia	19.280	28 $\frac{1}{2}$
12. Dywidenda z Tow. asekuracyjnego	1	08
13. Grzywny	10	—
14. Zwroty różne zaliczek i t. p.	406	12
15. Za sprzedane stare sprzęty i materiały	36	03
16. Za najem konia, rentą	—	78
Razem dochód wynosił	19.734	29 $\frac{1}{2}$

II. Rozchód:

1. Teatr (czynsz za grunt pod teatr rentą 2 złr., dodatki do podatków 67 złr. 54 ct., dodatki na szkołę 26 złr. 74 ct., prestaćce drogowe 2 złr. 40 ct., asekuracja budynku 175 złr. 12 ct., utrzymanie budynku i naprawy 446 złr. 19 ct., subwencya dla towarzystwa teatralnego teatru im. Fredry w Stanisławowie 500 złr.)	1.219	99
2. Kregielnia: sprawienie nowych kul i kregli	17	97
3. Stragany: koszta naprawy	17	90
4. Wózki dla chorych: naprawy 3 wózków	65	91
5. Biblioteka: zakupno nowych książek i oprawa	110	78
6. Czytelnia: prenumerata czasopism (39 złr. 17 ct.) froterowanie sali i t. p. (6 złr. 35 ct.)	45	53
7. Muzyka: Wrońskiemu należność kontraktowa 4390 złr., dodatek na mieszkanie 120 złr., koszta utrzymania domu dla muzykantów i ich umieszczenia 342 złr. 11 ct.	4.852	11
8. Oświetlenie zakładu zdrojowego	146	67
9. Utrzymanie parku: remuneracya leśniczego 90 złr., remuneracya leśniczego za sprawozdanie 15 złr., płaca dozorey parku 144 złr., dowóz drzewa deputatowego 4 złr. 80 ct., płaca stałych robotników w czasie sezonu 276 złr. 30 ct., za przechód przez łąkę czynsz ks. proboszczowi gr. kat. 10 złr., ustawienie siągów ze suszyc 20 złr. 50 ct., czyszczenie parku 20 złr. 75 ct., roboty koło nowych kultur 92 złr. 65 ct., utrzymywanie ścieżek, baryer i mostków 365 złr. 90 ct., czyszczenie wychodków 2 złr., odznaki dla straży leśnej 2 złr.	790	10
10. Plantowanie placu koło kościoła i uporządkowanie go	244	65
11. Utrzymanie ogrodów: płaca ogrodnika 240 złr., dowóz drzewa deputatowego 6 złr., płaca pomocnika 240 złr., płace dwóch podpomocników stałych 112 złr., dwóch pomocników w czasie sezonu 72 złr., podatki z domu mieszkalnego ogrodnika 5 złr. 87 ct., utrzymanie i naprawy dawnej oranżeryi 64 złr. 50 ct., koszta sprawienia narzędzi ogrodniczych 133 złr. 47 ct., za nasiona, krzewy i drzewka 161 złr. 90 ct., robocizna dzienna w ogrodzie 122 złr. 30 ct., remuneracya ogrodnikowi za sprawozdanie 25 złr., odszkodowanie ogrodnikowi za zniszczone plony z powodu budowy oranżeryi i splanowanie ogrodu 25 złr., za miotły i półkoszyk 9 złr. 50 ct.	1.217	54
Do przeniesienia	8.729	14

(Dokończenie nastąpi.)

Zakład wodolecznicy i żętyczny JAWORZE (Ernsdorf)

koło Bielska na Śląsku austr.

Zakład leczniczy Jaworze (po niemiecku: Ernsdorf) leży na Śląsku austr. u stóp Beskidu śląskiego przeszło 360 metrów nad poziomem morza.

Wszystkie zabudowania zakładowe mieszczą się w starym, rozległym i wspaniałym parku, otoczonym wzgórzami zalesionymi.

Obfitość drzew szpilkowych w parku i bliskość świerkowych lasów Beskidu przyczyniają się do utrzymania czystego balsamicznego powietrza. Klimat jest łagodny, podgórski i odznacza się jednostajnością.

Czystość ta powietrza, nasyconego aromatami bogatej roślinności, łagodny klimat, szczęśliwe położenie i brak nagłych zmian atmosferycznych, cechujących uzdrowiska górskie, nadają Jaworzowi wszelkie cechy uzdrowiska klimatycznego.

Środki lecznicze.

Zakład wodolecznicy, składający się z dwóch oddziałów: dla mężczyzn i dla kobiet, jest wzorowo urządzony. Leczenie wodne odbywa się ściśle według przepisu i pod osobistym nadzorem lekarza kierującego, bez którego wiedzy ani chorego ani służba kąpielowa nie w ordynacyi zmienić nie może.

Aby jednakże hydroterapia przyniosła pożądane korzyści, musi być nie tylko z wielką ścisłością i konsekwencją przeprowadzona, ale i cały sposób życia chorego, jedzenie i picie, sen i czuwanie, spokój i praca fizyczna czy umysłowa, winny być unormowane i wedle wskazówek lekarza przestrzegane, dla tego to nowy zarząd po wzięciu zakładu w dzierżawę postarał się o urządzenie pensjonatu leczniczego w nowo umyślnie na ten cel odpowiednio zbudowanym domu, w którym się mieści wspólna sala jadalna, przeznaczona li tylko dla chorych, przebywających w tym pensjonacie, i mieszkanie lekarza.

W odpowiednich przypadkach zastosowuje się obok leczenia wodnego także mięsienie (*massage*).

Obok zakładu wodoleczniczego znajduje się oddział tak zwanych kąpeli ciepłych, w którym można używać kąpeli zwykłych waniennych, sztucznych solankowych, żelazistych i igliwiowych.

Lazienki w stawie z wodą bieżącą, w których w pełnym sezonie urządzona jest szkoła pływania, pozostająca pod kierunkiem rutynowanego w swym zawodzie, kąpielowego.

Żętyca oweza — mleko — kefir.

Prócz tego zakład posiada przyrządy gimnastyczne i elektryczne (tak z prądem stałym jak przerwany), tudzież podwójny aparat pneumatyczny Schnitzlera.

Publiczna apteka, gdzie jest skład wód mineralnych.

Stosunki zakładowe.

Muzyka zakładowa grywa codziennie dwa razy po dwie godziny w parku. Biblioteka zakładowa, znajdująca się w kan-

celaryi zarządu, zaopatrzona jest świeżo w liczne najnowsze dzieła: polskie, czeskie, niemieckie i francuskie, z której goście za mierną opłatą mogą korzystać. W salonie zakładu znajdują się liczne dzienniki i czasopisma, a fortepian, bilard, kręgielnia, co tydzień wieczorek tańczący, tombole, wycieczki, przyczyniają się do uprzyjemnienia pobytu gości.

Kościół katolicki i reformowany, stacya kolejowa, poczta i telegraf w miejscu.

Restauracya zakładowa pozostaje pod bezpośrednim dozorem lekarza i zarządu kąpielowego. Rodziny zaś, które chcą własną prowadzić kuchnię, mogą na miejscu dostać wszelkich potrzebnych do tego wiktuałów.

Zabudowania i mieszkania zakładowe są:

„Sanitas“ (pensjonat leczniczy), 23 pokoi, urządzony i na zimę. Gościnica (*Curhaus*) mieści w sobie urząd pocztowy i telegraficzny, aptekę publiczną, oraz 27 pokoi; dom kąpielowy (*Badehaus*) z zakładem wodoleczniczym i 9 pokojami; dom Filipa, na dole kancelarya lekarza i zarządu, oraz 11 pokoi; willa Mauryego 15 pokoi i 2 kuchnie; willa Gabryeli 8 pokoi i 2 kuchnie; dom „pod młyńską kępą“ (*Mühlberg*) 11 pokoi; dom ogrodnicy 4 pokoje i kuchnia, dom restauracyjny z wielką salą gościną i salą bilardową; żętyczarnia z obszerną salą żętyczną i przyległym chodnikiem krytym. — Wille prywatne: willa Anny obejmuje 12 pokoi i 2 kuchnie, willa Wilhelma 10 pokoi i 3 kuchnie, willa Kwizły 7 pokoi, dwie wille Langer 14 pokoi i 3 kuchnie; dom gościnny Simachowicza, gdzie jest izraelska restauracya, obejmuje 30 pokoi; dom Błahuta 6 pokoi, dom pod Orłem 9 pokoi. Prócz tego są mieszkania w zabudowaniach szkolnych, na probostwie i w licznych domach sąsiednich wieśniaków.

Kancelarya zarządu udziela osobom przybywającym jak najdokładniejszych wyjaśnień co do wyboru wolnych mieszkań.

Sezon w Jaworzu trwa od 1 maja do końca września. Nowo zaś urządzony pensjonat leczniczy będzie otwarty cały rok. Tylko na początku i przy końcu sezonu, t. j. w miesiącu maju, czerwcu, jako też i we wrześniu, znajdują chorzy, zaopatrzeni w świadeństwo ubóstwa, wszelkie uwzględnienie.

Stacya kolei żelaznej znajduje się w miejscu (Jaworze-Ernsdorf) i leży na linii Bielsko-Cieszyn, a omnibus zakładowy, dążący do każdego pociągu, służy gościom kąpielowym w miesiącach: czerwcu, lipcu i sierpniu do dyspozycji. Na wyraźne poprzednie żądanie wysyła się osobne powozy.

Ulepszenia i zmiany, dokonane od jesieni r. 1893, t. j. po wzięciu zakładu w dzierżawę.

Wybudowano nowy dom, przeznaczony na pensjonat leczniczy, usunięto kocioł parowy z domu, w którym jest zakład wodoleczniczy i łazienki i umieszczono go w zabudowaniu osobnem, nowo wystawionem, a równocześnie powiększono kocioł w dwójnasób. Przerobiono i rozszerzono łazienki ciepłe.

Zaprowadzono we wszystkich domach zakładowych i w łazienkach dzwonki elektryczne, idące z każdego numeru do indykatorów; zaopatrzono mieszkania w nowe sprzęty, pościel i bieliznę.

Zamknięto starą drogę, idącą parkiem popod restauracyą, a wybudowano nową poza wszelkimi budynkami zakładowymi.

Urządzono letnią kawiarnię i mleczarnię w parku; wystawiono pawilon dla muzyki; prócz tego porobiono nowe ścieżki, zasadzono dużo nowych klombów i drzew, zaopatrzono park w znaczną ilość nowych ławek i w większą ilość latarni.

W ogóle o ile czas krótki zezwolił, starano się w każdym kierunku wyrównać wszelkie braki, by ile możności zrobieć na przyszłość chorym pobyt wygodny i przyjemny.

Dr. Edmund Kowalski.

Wiadomości bieżące.

Wykaz wydanych kąpeli mineralnych i borowinowych tudzież procedur hydropatycznych od początku sezonu do dnia 11 czerwca 1894:

Mineralnych I klasa	147
„ II klasa	897
Igliwia	3
Borowinowych I klasa	33
„ II klasa	306
Procedur hydropatycznych	429
Z tego wpłynęło do kasy:	
Za kąpiele mineralne i borowinowe	1.013 złr. 82 ct.
Za procedury hydropatyczne	232 złr. — ct.
Razem	1.245 złr. 82 ct.

Czy wystawy wód mineralnych, produktów zdrojowych, urządzeń kąpielowych są pożądane i korzystne?

W r. b. zamierzano urządzić w Berlinie międzynarodową wystawę balneologiczną. Projekt wystawy obejmował następujące działy:

Oddział I. Zdroje.

Wystawa wód mineralnych, uporządkowana według rodzajów, wraz z bezpłatnym wyszynkiem wód.

Wystawa soli, ługów i innych produktów chemicznych, otrzymywanych ze źródeł mineralnych.

Wystawa urządzeń pracowni chemicznej dla rozbioru wód mineralnych.

Oddział II. Kąpiele.

Wystawa różnych zakładów kąpielowych morskich, solankowych, borowinowych, leczniczych i t. p.

Wystawa zakładów leczenia naturalnego wodą zwykłą.

Wystawa urządzeń kąpielowych.

Łodzie ratunkowe, przyrządy ratunkowe dla tonących itp.

Oddział III. Maszyny.

Kotły parowe dla łazienek, motory gazowe i naftowe.

Różne przyrządy do wód mineralnych.

Przyrządy do oznaczania powietrza, wody i t. p.

Wystawa urządzeń elektrycznych do kąpeli, oświetlenia i t. p.

Wagi automatyczne.

Oddział IV. Budownictwo.

Urządzenia różnych zakładów dla kąpeli rzecznych i morskich.

Zakłady i przyrządy gimnastyczne.

Pływalnie.

Łazienki ludowe i wojskowe.

Urządzenia zwykłych i eleganckich kabin łazienkowych.

Oddział V. Diversae.

Wyroby z bursztynu, muszli, szkła, otrzymywane w zdrojowiskach.

Sposoby otrzymywania bursztynu.

Ubiory kąpielowe i inne artykuły używane do kąpeli.

Ciepłomierze i t. p.

Gry towarzyskie dla zdrojowiska.

Ubiory dla gości kąpielowych.

Oddział VI. Literatura balneologiczna.

Wystawa prospektów, widoków, fotografii i t. p.

Czasopisma kąpielowe, broszury, rozprawy i t. p.

O opinię w tej całej sprawie zapytano jednak poprzód Towarzystwa berlińskiego balneologicznego. Towarzystwo to zgodziło się w zupełności na wydaną opinię swego przewodniczącego, znanego berlińskiego Dra Liebreicha. Orzeczenie to brzmi: „Doświadczenia lat poprzednich wykazały, że tak zwane wystawy balneologiczne mają bardzo małą wartość. Wystawa wód mineralnych dla szerszej publiczności ma co najwyżej o tyle wartość, o ile dotyczy szesaw lekkich alkalicznych, używanych za napój (*Tafelwaesser*); dla lekarzy wystawa ta, a nawet kosztowanie wód mineralnych, nie ma żadnego, a co najwyżej bardzo małe znaczenie, a zatem dział ten wystawy nie może zdrojowiskom przynieść żadnej korzyści. Udowodniła to szczególnie ostatnia wystawa balneologiczna we Frankfurcie. Wszelkie inne przyrządy w powyższym programie wymienione dadzą się lepiej i o wiele korzystniej pomieścić w różnych innych działach jakiegokolwiek ogólnych wystaw. Przyrządy ratunkowe właściwie nie mają nic do czynienia z balneologią. Urządzenia wszelkich maszyn, potrzebnych dla kąpieli, znajdują w każdym razie odpowiedniejsze miejsce w pawilonie dla maszyn. Prace i urządzenia assanizacyjne dla zdrojowisk są istotnie nader ważne, jednak dla nich najodpowiedniejsze miejsce w dziale higienicznym wystawy.“

Wobec tego orzeczenia, jakoteż podobnego zapatrywania, wypowiedzianego przez wiele zarządów zdrojowych południowo-niemieckich, odstąpiono zupełnie od urządzenia projektowanej wystawy balneologicznej w Berlinie w r. 1894.

Wiadomości drobne.

Na posiedzeniu Towarzystwa lekarskiego warszawskiego dnia 15 z. m. dokonał prezes, prof. Baranowski uroczystego odsłonięcia portretu sekretarza stałego Towarzystwa, b. dziekana Wydziału lekarskiego prof. Włodzimierza Brodowskiego. Portret ten wykonany przez utalentowanego malarza Badowskiego, postanowiło Towarzystwo lek. warsz. zawiesić w sali obrad, dla uczczenia zasług Szanownego Jubilata z powodu 70-tej rocznicy jego urodzin.

Zdejmowanie kapelusza. W Meran utworzono poważną agitację przeciw ukłonom okazywanym zdejmowaniem kapelusza. Obecnie rozdają tam odezwy tej treści: „W interesie zdrowia uprasza się wszystkich mężczyzn przebywających w Meran, aby przy powitaniu nie odkrywali głowy, lecz posługiwali się ukłonem wojskowym. Panie, zechcą przyznać temu ukłonomi równe znaczenie, jak i formie dawniejszej.“ Bardzo wiele osób zgodziło się na tę zmianę opartą na względach zdrowia tem chętniej, gdyż wywijanie kapeluszem nie można uważać za jedyny i wyłączny sposób okazywania poważania.

Kolonie letnie dla dzieci w Warszawie. Dzięki inicjatywie i staraniom doktorów Fritschego i Markiewicza, dzięki wytrwałej ofiarności ogółu, wysyłka dzieci na letnie kolonie, przybiera rok rocznie coraz szersze rozmiary. W roku zeszłym dochód wynosił rs. 20.212. z czego na wysyłkę dzieci i po części na konieczny inwentarz wydano rs. 17.155. Dzieci wysłano 1.368, z tych 822 dziewcząt a 546 chłopców. Komitet zarządzający koloniami, zajęty jest zbieraniem odnośnych spostrzeżeń.

Nowy sposób zakładania ogrodów. Z wzrostem miast idzie w parze uszczuplanie wolnych placów, ogrodów, i t. p. Dzięki pomysłowi znakomitego higienisty B. Ward Richardsona, pierwszy Londyn urządził ogrody na dachach domów, zastępując w ten sposób zniszczone na powierzchni ziemi. Obecny płaski dach nie przedstawia ku temu trudności, a błogie korzyści każdy odczuje.

Dentyści szkolni ustanowieni zostali w dwu obwodach szkolnych w Londynie. Raz w tygodniu badają zęby wszystkich uczniów należących do obwodu i składają pisemne sprawozdanie. Remunercja roczna dla dentystry szkolnego wynosi 1500 marek.

Phoenix.

Jeden ze znanych lekarzy praktycznych paryskich wytoczył przed trybunałem departamentu Sekwany pozew o honorarium w kwocie 1500 franków za leczenie żony pewnego notariusza, który mu dawał tylko 700 franków. Sąd wydał wyrok na korzyść owego lekarza i uzasadnił go nie tylko stanem majątkowym klienta, ale także i stanowiskiem naukowym lekarza; rzecz przeto nabrała znaczenia zasadniczego.

Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. 3 zlr. za muzykę 3 zlr. — Taksa kuracyjna II. kl. 1 zlr. 50 ct. za muzykę 1 zlr. 50 ct. — Lekarze i ich żony, nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10 i służba są wolni od opłaty. Ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni tylko w czasie od 15 maja do 1 lipca i od 1 września do 30 września.

Ceny kąpieli:		Od godz. 6 rano do 2 popołudn.		Od godz. 4 do 6 wiecz.	
		zlr.	ct.	zlr.	ct.
I. W gmachu lazienkowym głównym.					
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartz'a ogrzewana dla dorosłych klasa I.	—	90	—	90	
II.	—	70	—	50	
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30	
Kąpiel mineralna nasiadowa	—	20	—	20	
II. W chodniku krytym.					
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego	—	50	—	50	
III. W lazienkach borowinowych.					
Kąpiel żelazna borowinowa klasa I.	1	60	1	60	
II.	1	30	1	10	
„ „ „ dla dzieci	—	80	—	70	
„ „ „ na nogi	—	—	—	30	
„ „ „ na ręce	—	—	—	20	
Okład borowinowy	—	—	—	10	
Kąpiel zwyczajna klasa I.	—	60	—	50	
II.	—	50	—	40	
IV. Dodatki do kąpieli.					
Cztery litry odwaru igliwiowego	—	26	—	20	
Za użycie prześcieradła kąpielowego	—	10	—	10	
„ „ ręcznika	—	6	—	6	

Cennik c. k. Zakładu hydropatycznego: I. Kąpiele: A) Bilet na kompletne procedury hydropatyczne przez cały dzień, t. j. rano, przed i po południu używać się mające, na dni 7. I. klasy dziennie a 1 zlr., kosztuje 7 zlr.; II. kl. dziennie po 75 ct., kosztuje 5 zlr. 25 ct. Ten sam bilet na 6 dni I. kl. dziennie 1 zlr., kosztuje 6 zlr.; II. kl. po 75 ct. dziennie 4 zlr. 50 ct. B) Bilet na kompletne procedury, t. j. na używanie procedur hydropatycznych 2 razy dnia, na 7 dni, I. kl. dziennie a 80 ct., kosztuje 5 zlr. 60 ct.; II. kl. po 65 ct. dziennie, kosztuje 4 zlr. 55 ct. Ten sam bilet na 6 dni I. klasy po 80 ct., kosztuje 4 zlr. 80 ct.; II. kl. po 65 ct. dziennie, kosztuje 3 zlr. 90 ct. C) Bilet na jednorazowe użycie procedury hydropatycznej w jednym dniu I. kl. 60 ct.; II. kl. 50 ct. Właściciel takiego biletu na jednorazową dzienną procedurę ma prawo użycia raz na dzień któregośkolwiek z wszystkich procedur hydropatycznych pojedynczo lub w połączeniu. D) Bilet na procedury w domu: 2 razy dnia 40 ct., 1 raz dnia 25 ct. — **Bielizna:** za 1 prześcieradło 10 ct., za 1 ręcznik 6 ct., za 1 koc wełniany 20 ct.

Uwaga. Ceny kąpieli mineralnych, borowinowych i procedur hydropatycznych są w czasie od 15 maja do końca czerwca i od 1 września do końca sezonu o 20% niższe.

Ceny pomieszczeń w domach rządowych od 1 zlr. do 2 zlr. dziennie za pokój. Ceny pomieszczeń w domach rządowych także od 15 maja do 30 czerwca i od 1 września do 30 września niższe o 20%. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, ostatecznie za pomocą biura wywiadowczego, co wielką ilość mieszkań ułatwia i unikać faktorów na dworcu kolejowym w Muszynie.

Lekarze ordynujący: a) rządowi: Dr. L. Kopff „pod Topolami“, Dr. H. Ebers w „Zakładzie hydropatycznym“;

b) Prywatni: Dr. Z. Aschkenazy „pod Pagatem“, Dr. J. Blatteis „pod Jeleniem“, Dr. M. Cercha „pod Szwańcem“, Dr. K. Czarnocki, dentysta w „Willi Tatrzaskiej“, Dr. Gębarzewski „pod Białym Orłem“, Dr. Glücksmann w budynku posadowym, Dr. Lorenski „pod Litwinką“, Dr. F. Michalik w „Willi Białej Róży“, Dr. F. Kmiotowicz „pod Kosynierem“, Dr. W. Roth w „Willi Tatrzaskiej“, Dr. B. Skórczewski w „Witoldówce“, Dr. Waligórski „pod trzema różami“.

Apteka w domu „pod Krakusem“.

C. k. Zarząd zdrojowy i c. k. Komisja zdrojowa oraz Biuro wywiadowcze w Lazienkach mineralnych.

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem“.

Czytelnia gazet: w Domu Zdrojowym, abonament od osoby na cały sezon 1 zlr.

Wypożyczalnia książek: w trafice w budce przy deptaku. Ma dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło 1 zlr., 2 dzieła 2 zlr. — Kaucya 5 zlr.

Biuro wywiadowcze w Łazienkach mineralnych. udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

Kefirnia i mleko sterylizowane wyrabia p. T. Lipińska w domu na Jadwinówce.

Mleczarnia M. Komunikiej „pod Rybą“.

Restauracye, kawiarnie i cukiernie: a) Zakładowe: w „Domu Zdrowym“; b) Prywatne: „pod Trzema różami“, „pod Dębem“, „w Willi Ułana“, „pod 3-ma Koronami“ (izraelicka), „pod Turkiem“ (koszerna).

Powozy, fiakry i wózki góralskie: przy Dworcu kolei w Muszynie. Cena po 1 zlr. 50 ct. do 3 zlr.

O zgubione i znalezione rzeczy zgłaszać się należy do Biura wywiadowczego c. k. Komisji zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

Spostrzeżenia Stacji meteorologicznej w Krynicy.

6 czerwca (środa) godzina 7 rano. barometr linie paryskie 315.6, termometr C. 16.2; godz. 2 popoł. 18.8; godz. 9 wieczór 10.0: zachmurzenie, wiatr słaby, od 11 rano deszcz chwilowo całą noc do 6 rano.

7 czerwca (czwartek) godz. 7 rano, barom. 314.2, term. 12.5; godz. 2 popoł. 17.5; godz. 9 wieczór 10.0; zachmurzenie, deszcz drobny od 10 rano do 8 wieczór.

8 czerwca (piątek) godz. 7 rano, barom. 313.8, term. 16.2; godz. 2 popoł. 18.8; godz. 9 wieczór 11.2: zachmurzenie, wiatr słaby, deszcz od 2 1/2 popoł. do 8 wieczór.

9 czerwca (sobota) godz. 7 rano, barom. 314.8, term. 13.8; godz. 2 popoł. 16.2; godz. 9 wieczór 10.0: półzachmurzenie, wiatr bardzo słaby.

10 czerwca (niedziela) godz. 7 rano, barom. 315.8, term. 13.8; godz. 2 popoł. 17.5; godz. 9 wieczór 11.2: popoł. zachmurzenie, wiatr silniejszy.

11 czerwca (poniedziałek) godz. 7 rano, barom. 315.4, term. 15.0; godz. 2 popoł. 16.2; godz. 9 wieczór 10.0; zachmurzenie, wiatr słaby, deszcz drobny od 11 rano do 12 1/2 popoł. i w noc.

12 czerwca (wtorek) godz. 7 rano, barom. 313.6, term. 13.8; godz. 2 popoł. 15.0; godz. 9 wieczór 10.0: zachmurzenie, wiatr słaby, deszcz od 7 rano do 4 wieczór.

Pociągi osobowe Kolei żelaznej państwowej:

Przychodzą do stacji kolejowej Muszyna-Krynica:

- 1) O godz. 7 minut 40 rano. (Od 1 czerwca do 30 września włącznie).
- 2) O godz. 10 minut 46 przed południem.
- 3) O godz. 1 minut 44 po południu. (Od 25 czerwca do 15 września włącznie).
- 4) O godz. 6 minut 30 wieczór.

Odchodzą ze stacji kolejowej Muszyna-Krynica:

- 1) O godz. 6 minut 39 rano.
- 2) O godz. 2 minut 34 po południu.
- 3) O godz. 5 minut 31 po południu (Od 25 czerwca do 15 września włącznie)
- 4) O godz. 8 minut 05 wieczór. (Od 1 czerwca do 30 września włącznie).

Poczta listowa i przesyłkowa odchodzi z Krynicy:

- 1) O godz. 5 m. 20 rano w kierunku Tarnowa, Lwowa, Krakowa.
- 2) O godz. 9 m. 20 rano w kierunku Węgier.
- 3) O godz. 12 m. 20 po południu w kierunku Nowego Sącza, Lwowa, Zagórza, Krakowa. (Od 1 do 25 czerwca o godz. 1 m. 15 po południu).
- 4) O godz. 4 m. 10 po południu w kierunku Węgier, Krakowa, Lwowa przez Tarnów. (Od 1 do 25 czerwca o godz. 5 m. 10 po południu).
- 5) O godz. 6 m. 50 wieczór w kierunku Tarnowa, Lwowa i Krakowa.

Listy wybierają się ze skrzynek:

- ad 1) o godz. 9 w wieczór; ad 2) o godz. 8 rano; ad 3) o godz. 11 m. 30 przed południem; ad 4) o godz. 3 po południu; ad 5) o godz. 5 m. 30 po południu.

II. Lista Gości zdrojowych w KRYNICY, przybyłych od 4 do 11 czerwca 1894.

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
117	Witkowska Marya, żona c. k. respicyenta straży skarbowej	z Horodenki	pod Panem Jezusem	1
118	Mikosz Marya, żona kierownika kopalni	z Harklowej (Jasło)	w Romanówce	1
119	Dr. Cerchia Maksymilian, lekarz, z żoną, córką i służbą	z Krakowa	pod Szwajcarem	5
120	Bromberg Chana, krawcowa	z Łodzi (Król. Pol.)	w Hotelu Vogla	1
121	Tokarzewska Salomea, żona pełnomocnika dóbr	z Buska	w Łazienkach min. 13	1
122	Polter Rachela, wyrobnica	z Tarnowa	pod Gołębiami	1
123	Świętnicka Cecylia, żona zastępcy kierownika nafty	z Równego	„ Pagalem	1
124	Strzembosz Stanisław, buchalter Kasy Oszęd., z rodziną i służbą	z Tarnopola	„ Pogonią	5
125	Statowski Stanisław, przedsiębiorca	z Krakowa	w Pensyon. dra Ebersa	1
126	Radyński Józef, masarz z córką	z Dębicy	w Willi Ułana	2
127	Dr. Gembarzewski Zygmunt, lekarz	z Wiednia	w Willi b. Orła	1
128	Zabielska Marya, żona administratora dóbr ks. Lubomirskiego	z Kosiny (Łańcut)	pod Litwinką	1
129	Hindes Jetta, żona urzędnika, z córką	z Brodów	„ „	2
130	Szelegowska Marya, nauczycielka	z Królestwa Polskiego	w Zakładzie dyetety.	1
131	Włodek Helena, córka obywatela	„ „	„ „	1
132	Dobrzańska Kamilla, obywatelka z córką	z Budziszowic (Kr. Pol.)	pod Trzema różami	2
133	Cimmer Jakób, kuśnierz	z Ameryki	„ „ koronami	1
134	Ks. Łyczko Jędzej, proboszcz	z Niżankowic	„ Sobieckim	1
135	Józefowicz Marcyanna, żona nauczyciela, z córkami	z Długiego (Sanok)	w Romanówce	3
136	Garztecki Włodzimierz, obywatel	z Częstochowy (Kr. Pol.)	pod Wisłą	1
137	Gans Chane, prywatna	z Przemyśla	„ Trzema koronami	1
138	Steier Zerl, żona kupca	„ „	„ „	1
139	Dr. Waligórski Czesław, lekarz, z żoną i służbą	ze Lwowa	„ „ różami	2
140	Schweitz Pinkas, prywatny, z żoną	z Bendzina (Król. Pol.)	u Sary Braun	1
141	Openheim Gitel, wyrobnica	„ „	„ „	1
142	Turin Isaak, kupiec, z synem	z Warszawy	„ „	2
143	Ks. Kijanka Józef, regens w seminarjum	z Sandomierza (Kr. Pol.)	w Pensyon. dra Ebersa	1
144	Dr. Blatteis Jakób, lekarz, z rodziną i służbą	z Krakowa	pod Jeleniem	5
145	Br. Diemar Laura, nauczycielka, z córką i wnuczką	z Wiednia	w Łazienkach min. 1	3
146	Brand Efroim, kupiec	z Krakowa	pod Trzema koronami	1
147	Aleksandra Żuk Skarszewska, żona właściciela dóbr, ze służącą	z Przyszany (Limanowa)	w Domu zdrojowym 41	2
148	Rudolf Rudolf, c. k. oficyał pocztowy	z Krakowa	pod Zamkiem	1
149	Dr. Rott Władysław, lekarz, ze służącym	ze Staszowa (Kr. Pol.)	w Willi tatrzańskiej	2

Plac duży budowlany

w pięknym położeniu, blisko Zakładu,
do sprzedania.

1 4

Wiadomości udzieli lokaj Wgo Dra Kopffa w Krynicy.

Krynicki Wyciąg (Ekstrakt) z igliwia świerkowego

na kąpiele — przez Wys. c. k. Ministerstwo dla handlu i przemysłu listem pochwalnym, i na Wystawie rolniczej Szląskiej w Cieszynie medalem odznaczony. — Doświadczenia, jakie od lat kilku w Zakładzie zdrojowym w Krynicy przez licznych i znakomitych lekarzy z pomienionym lekiem robiono, dostatecznie udowodniły, że tenże środek w rozlicznych cierpieniach da się z świetnymi skutkami zastosować, a mianowicie: 1) w bezgorączkowych postaciach żółtów, 2) w stężłości i obrzęknięciu stawów, 3) przeciw goścoci i dnie (artrytyzm) długotrwałej, 4) w wszelkich cierpieniach nerwowych, które z osłabienia pochodzą, 5) dla dzieci wątłej budowy ciała, a mianowicie chorobą angielską dotkniętych, 6) dla kobiet w słabościach macicznych, w formie nasiadowych kąpielei, 7) w niektórych cierpieniach skóry, jak liszaj, łupież i t. p., 8) w zastarzałych ranach, z których wydziela się uporczywie ropa cuchnąca.

Wyrób uskutecznia się w **pracowni farmaceutycznej H. Nitribitta w Krynicy**. — Składy: dla Warszawy u pp. aptekarzy: Dra Teodora Heinricha, H. Kucharzewskiego, Karola Lilpopa, Leonarda Ziemińskiego; dla Kijowa w aptece p. Gustawa Seidla; dla Krakowa u p. J. Wentzla; dla Lwowa u p. Schubuta; dla Wiednia u p. Henryka Mattoniego. 1 14

GŁÓWNA RESTAURACYA,

Kawiarnia i Cukiernia

STANISŁAWA DIENSTLA

W KRYNICY

pozostająca pod nadzorem c. k. Zarządu zdrojowego
poleca

zdrową, higieniczną i smaczną kuchnię,

CUKRY, CIASTA I WSZELKIE CHŁODNIKI
po cenach najprzystępniejszych.

Obiady dyetetyczne z 4-ch podań złożone (na sposób warszawski) po 1 złr. 20 ct. od osoby.

HANDEL WIN I COGNAKU KURACYJNEGO. 1 10

MIÓD PRAŚNY. — CHLEB GRAHAMA.

KRYNICA.

Zachęcona życzliwym przyjęciem, jakiego doznał pensjonat mój w ubiegłym sezonie, podaję do wiadomości, że i w bieżącym roku prowadzić go będę. Chcąc jednak dogodzić wielokrotnie wyrażonemu życzeniu, rozszerzam zakład o tyle, że i całe rodziny znajdą w nim pomieszczenie.

Bliższe warunki podane są w regulaminie, który na żądanie przesyła i szczegółowych wyjaśnień udziela

właścicielka pensjonatu

Emilia Burzyńska,

1 10

wdowa po profesorze Uniw. Jagiell.

WODY MINERALNE KRYNICKIE

okazały się na podstawie długoletnich doświadczeń nader skutecznymi:

1. W niedokrewności u dzieci dotkniętych krzywicą kośćca (Rhachitis), tudzież żółzami (Scrophulosis).
2. W przewlekłych nieżytkach przewodu pokarmowego, połączonych z uporczywą biegunką, tak często trudnych do usunięcia, zwłaszcza u dzieci wątłych.
3. W neurasthenii, — osłabieniu nerwowem, — połączenia wapna, obok soli żelazawych, wpływają znakomicie na ogólny stan chorego, jak to stwierdziło wielu nowszych neuropatologów.
4. W pomazaniach nocnych, nasieniotołu i t. p., jeżeli zboczeniom tym towarzyszy niedokrewność i rozdrażnienie nerwowe.
5. Przeciw Blednicy (Chlorosis) i Białaczce (Leukaemia) powszechnie znana jest znakomita działalność wody krynickiej ze źródła „Głównego“.
6. W nieżytkach przewlekłych pęcherza i miedniczek nerkowych, w przewlekłym zapaleniu nerek, wody krynickie okazały się nader skutecznymi.
7. Woda ze źródła slotwińskiego (szczawa magnowo-żelazista, lekko rozwalniająca), znakomicie działa jako środek dyetetyczny (podawana zamiast zwykłego napoju, z małym dodatkiem wina lub sama) we wszystkich stanach niedokrewności i osłabienia, szczególnie w następstwie cierpień narządu płciowego u kobiet. 2 15

Zamówienia na rozsełkę wód mineralnych krynickich przyjmuje C. K. ZARZĄD ZDROJOWY w KRYNICY.

C. k. Zakład zdrojowy

KRYNICA

(w Galicyi)

najobfitsza szczawa żelazista.

Stacya kolei
MUSZYNA-KRYNICA:
z Krakowa 8 godz.
ze Lwowa 12 " "
z Budapesztu 12 " "

W miejscu: Poczta
trzy razy dziennie,
Telegraf, Apteka.

W Karpatach 590 metr. n. p. m. Od stacyi kolejowej godzina drogi bitej, znakomicie utrzymanej.

Środki lecznicze: klimat podalpejski, kąpiele żelaziste, nader obfite w wolny kwas węglowy, ogrzewane metodą Schwarza (w roku 1893 wydano ich 36.000).

Kąpiele borowinowe parą ogrzewane (w roku 1893 wydano ich 13.500).

Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego.

C. k. Zakład hydropatyczny pod kierunkiem specjalisty Dra K. Ebersa (w r. 1893 wydano procedur hydropatycznych 32.000).

Picie wód mineralnych miejscowych i zagranicznych. **Żentycy,** kefir, gimnastyka, lecznicza.

Lekarz zdrojowy Dr. L. Kopfr cały sezon stale ordynujący. — Nadto 12 lekarzy wolnopracujących.

Spacerki: bardzo rozległy park szpilkowy, znakomicie utrzymany. Blizsze i dalsze wycieczki w uroczę Karpaty

Mieszkania: przeszło 1500 pokoi z komfortem urządzonych, z poscielą kompletną, usługą, dzwonkami elektrycznymi, piecami i t. d. **Kościół katolicki** i cerkiew. Wspaniały **Dom zdrojowy**, kilka restauracji. Kilka pensjonatów prywatnych. Mleczarnie. Cukiernie.

Muzyka zdrojowa pod kierunkiem A. Wróńskiego od 21 maja. Stały **Teatr. Koncerta.** — **Frekwencya** w r. 1893 — 4.600 osób.

Sezon od 15 maja do 30 września.

W maju, czerwcu i wrześniu ceny kąpiel, pomieszczeń i potraw w głównej restauracji niższe.

Rozsełka wody mineralnej: od kwietnia do listopada, składy we wszystkich większych miastach w kraju i za granicą.

W miesiącu lipcu i sierpniu ubogim żadne ulgi, jak uwolnienie od taks zdrojowych i t. p., udzielone nie zostaną.

2 15

Na żądanie udziela wyjaśnień

C. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy.

M. BEYER i SPÓŁKA

w KRAKOWIE, Sukiennice, Nr. 12, 13, 14,
naprzeciw kościoła Najśw. Panny Maryi.

ZAKŁAD WYROBU GOTOWEJ BIELIZNY i WYPRAW ŚLUBNYCH.
SKŁAD FABRYCZNY TOWARÓW PŁÓCIENNYCH:

Bielizna męska, damska i dziecinna

w różnych gatunkach i wielkościach.

Cale wyprawy dla młodzieży szkolnej
są gotowe na składzie po najniższej cenie.

PŁÓTNA KRAJOWE i ZAGRANICZNE

oraz bielizna stołowa biała i kolorowa.

Główny skład oryginalnej bielizny wełnianej trykotowej Prof. Dra Gustawa Jaegera, oraz wszelkich wyrobów trykotowych bawełnianych, wełnianych i jedwabnych, pończoch damskich, dziecinnych i skarpetek męskich.

WIELKI WYBÓR PARASOLI i PARASOLEK

od najtańszych do najwykwintniejszych.

Zamówienia zamiejscowe uskutecznią się odwrotną pocztą.

2 15

JAWORZE (Ernsdorf)

na Śląsku austr.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY, ŻEŹYECZNY, UZDROWISKO KLIMATYCZNE.

Sezon od 1 maja do końca września.

Nowo zbudowany i urządzony

PENSYONAT LEŻNICZY

otwarty cały rok.

Stacya kolei, poczta, telegraf w miejscu.

Dr. EDMUND KOWALSKI.

Przy handlu obszerny lokal do śniadań oraz dla większych zebrań (i gabinety).

GŁÓWNY SKŁAD
wód mineralnych naturalnych.

ANTONI HAWELKA
w KRAKOWIE

połącza:

wszystkie Towary korzenne. — Wina węgierskie, austriackie, francuskie, bursundzkie, reńskie, hiszpańskie, tyrolskie, włoskie i szampanskie. — Rumy, Araki i Essencya tydenska. — Likierzy lodowate, francuskie i krajowe. — Koniak kuracyjny francuski. — Wódki gdańskie, angielskie, szwajcarskie i krajowe. Porter angielski. — Piwo angielskie, pilzneńskie. — Herbatę rosyjską braci K. i S. Popow, w piecach oryginalnych i lodową na kilogramy. — Cacao amsterdamskie i krajowe. — Czekoladę Szwajcarską i krajową w różnych gatunkach. — Cukierki czekoladowe angielskie i szwajcarskie. — Makaroniki i Biszkopyt deserowe angielskie i krajowe. — Owoce południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. — Kakaorys leśna pora krajowa, a zimową algijską. — Kompoty włoskie i Imbir chiński na kilogramy, oraz wszelkiego rodzaju Bakalie. — Wędliny wędzarskie i krajowe. — Paszety strasch węgierskie, domowe z dzicyzny i Kwi-czoły łuszerowane. — Ostreży łosizyńskie i osłendzkie. Kawior asirechalski i Śledzie pocelowe w każdej porze roku. Ryby w puszkach w oliwie marynowane i wędzone; zimę świeże morskie i rzeczne. Sardynki francuskie Philippe N. Ganaud, Homary, Łosoś amerykański. — Trufe, Ananasy, Szparagi, Szampiony. — Karczochy, Groszek i Fasolka zielona w puszkach. — Różne Konserwy, Sosy, Musztardy: francuskie, angielskie, kenijskie i krakowskie, oraz wszelkie przyprawy do potraw. — Ekstrakt Liebiga i Kemmericha. — Bulion na kilogramy w najlepszym gatunku. — Sery wszelkiego rodzaju krajowe i zagraniczne. — Oliwę niemiecką i prowanską. — Wino-Grona kuracyjne włoskie i bawarskie, zimową porą hiszpańskie oraz różne Owoce włoskie i tyrolskie. — Dżi-czynę i Zwierzęcą jesienną i zimową porą.

Skład główny kuracyjnych:
Koniaku franc. i Wina Malagi.

Główny Skład Piwa Pilznerskiego z Browaru mieszczańskie. Marka B. B.